

Σ. Α. Θ.
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επιμενίδου 19 • 54633 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310-284.510 • FAX 2310-269. 023 • E-mail: info@architecture.org.gr

Θεσσαλονίκη, 16 Ιουνίου 2014

Προς τον Πρόεδρο και την Δ.Ε. του ΤΕΕ-ΤΚΜ

Θέμα: Θέση του ΣΑΘ για την πρόταση της Ο.Ε. του ΤΕΕ-ΤΚΜ για τα επαγγελματικά δικαιώματα και το Μητρώο Μηχανικών

Σχετικά με την πρόταση της ομάδας εργασίας της Μ.Ε. Επαγγελματικών Θεμάτων του ΤΕΕ/ΤΚΜ για την ανασύσταση του Μητρώου Μηχανικών σε συνάρτηση με τα επαγγελματικά δικαιώματα κατ' αρχάς σημειώνουμε τον έντονο προβληματισμό μας ως προς την προσέγγιση του θέματος όπως αυτή αποτυπώνεται στο εν λόγω κείμενο, η οποία αφενός εκκινεί από την ασαφή περιγραφή των προβλημάτων του υπάρχοντος Μητρώου και καταλήγει σε προτάσεις που μεταξύ άλλων υιοθετούν πλήρως την παθογένεια του απαρχαιωμένου χαρακτήρα των σχετικών ρυθμίσεων.

Τα προβλήματα με το υπάρχον Μητρώο δεν έχουν προκύψει έντονα μόνο κατά τα τελευταία χρόνια καθώς σε πολλές ειδικότητες μηχανικών εδώ και δεκαετίες αποδίδονταν επαγγελματικά δικαιώματα εκτός του επιστημονικού τους αντικειμένου. Αντίθετα σήμερα ως νέο πρόβλημα θα μπορούσε να περιγραφεί το φαινόμενο αποφοίτων με επαρκές επιστημονικό επίπεδο (που αποδεικνύεται από το αντίστοιχο πρόγραμμα σπουδών) χωρίς όμως δυνατότητα κατοχύρωσης επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Ιδιαίτερα πλημμελής κρίνεται η αποτύπωση από την Ο.Ε. της υφιστάμενης κατάστασης στα επαγγελματικά δικαιώματα. Η μεροληπτική προσέγγιση του ζητήματος συνάδει απολύτως με την ετεροβαρή εκπροσώπηση στην επιτροπή των κλάδων μηχανικών.

Έτσι οι Πολιτικοί Μηχανικοί - ως μία από τις πρώτες (αντί για το ορθό η μόνη από τις πρώτες) ειδικότητες - περιγράφεται να απολαμβάνουν ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, διατηρώντας στο ακέραιο τα δικαιώματα των άλλων ειδικοτήτων. Στη συνέχεια με συνοπτική (σε μόλις 5 σειρές) αναφορά στη νομοθεσία, αλλά και στην καθημερινή πρακτική (θεσμικό και εθιμικό δίκαιο!!!) πληροφορούμαστε ότι οι Αρχιτέκτονες «μοιράζονται» (πιθανώς από έμφυτη τάση αλτροισμού) κοινά(!) πεδία σε αντίθεση με τους Α-Τ Μηχανικούς που «αντιμετωπίζουν προβλήματα» αλληλοεπικάλυψης του αντικειμένου της εργασίας τους με λοιπούς κλάδους.

Είναι χαρακτηριστικό επίσης ότι στην πρόταση της Ομάδας Εργασίας, κατά την περιγραφή της υπάρχουσας κατάστασης δεν γίνεται καμία αναφορά στην επιστημονική επάρκεια που απαιτείται από τις ειδικότητες για την ουσιαστική ανταπόκριση στις υψηλές απαιτήσεις του παραγόμενου, κατά περίπτωση και ειδικότητα, έργου.

Στο κεφάλαιο Β2 αναπτύσσονται, χωρίς την δέουσα τεκμηρίωση, προτάσεις και προβληματισμοί που τελικά δεν ενσωματώνονται στην τελική πρόταση (πχ προβλέψεις για την επίβλεψη έργων) . Ενώ στο Β3 απουσιάζει μια έστω αναφορά στο ΠΔ 38/2010 που είναι βασικό για την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την ευρωπαϊκή.

Ως αντιεπιστημονική (αν όχι μειωτική) κρίνεται η αναφορά της αποκλειστικής δραστηριότητας της ειδικότητας του Αρχιτέκτονα Μηχανικού ως προς την έκδοση οικοδομικών αδειών αποκατάστασης σύγχρονων μνημείων, χωρίς καμία αναφορά στην, υψηλής κοινωνικής υπεραξίας, αρχιτεκτονική μελέτη. Οι αρχιτέκτονες δεν είναι απλά διεκπεραιωτές αδειών.

Κατά την αναφορά στο Ν.4254/2014 (ΦΕΚ 85 Α) η ομάδα εργασίας αισθάνεται την ανάγκη να επισημάνει ότι ο Ν4254 ψηφίστηκε χωρίς διάλογο, ενώ κατά γενικό κανόνα αφήνονται ασχολίαστες οι αστοχίες και οι αντιεπιστημονικές προβλέψεις προηγούμενων νομοθετημάτων και υιοθετούνται άκριτα τα χονδροειδή λάθη και ελλείψεις σε επεξεργασίες προηγούμενων επιτροπών. Επισημαίνει επίσης τη διακριτική μεταχείριση των ειδικοτήτων με δύο ριζικά διαφορετικούς τρόπους ως προς την σύνδεση της άσκησης του επαγγέλματος με τις σπουδές, για να υιοθετήσει, όπως θα δούμε παρακάτω στις προτάσεις της, τον πιο «αντιδραστικό» από τους δύο για το σύνολο των ειδικοτήτων.

Στις γενικές κατευθύνσεις της πρότασης εξαγγέλλεται ως στόχος η προστασία του δημόσιου συμφέροντος και του περιβάλλοντος. Πως εξυπηρετείται αυτός ο στόχος όταν με την πρόταση ακυρώνεται το τεκμηριωμένο σε ευρωπαϊκό επίπεδο νομοθετικό κεκτημένο που συνδέει άμεσα αυτόν το στόχο με την Αρχιτεκτονική εκπαίδευση; Προδιαγράφεται (με όχι πολύ σαφή σύνταξη) ότι τα εργαλεία για την επίτευξη του στόχου πρέπει να είναι ευέλικτα με δυνατότητα προσαρμογής σε νέα δεδομένα. Στην πρόταση διαφαίνεται ότι η επιτροπή αφήνεται να την παρασύρει ο ίλιγγος των αλλαγών από όπου κι αν προέρχονται. Θεωρώντας αδιαμφισβήτητο δεδομένο την υποβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στα Πολυτεχνεία, λόγω της υποχρηματοδότησης που επέβαλαν τα εκβιαστικά μνημόνια, η πρόταση της Ο.Ε. δεν πείθει ότι μεριμνά γενικά για το δημόσιο συμφέρον.

Στην περιγραφή της πρότασης ξεκαθαρίζεται (με έντονους χαρακτήρες) ότι η πρόταση δεν θίγει τα υφιστάμενα θεσμοθετημένα επαγγελματικά δικαιώματα και τον τρόπο άσκησης του επαγγέλματος για τους υπάρχοντες Μηχανικούς του Τ.Ε.Ε..

Αυτό το σημείο χαρακτηρίζει συνολικά την πρόταση. Δεν αλλάζει (τουλάχιστον εμφανώς στην πρώτη φάση) τίποτε από τα κακώς κείμενα. Κρατάει από το Ν.4254/2014 μόνο τις πιο απορρυθμιστικές προβλέψεις. Αγνοεί το ΠΔ38/2010 κι ας ορκίζεται για το δημόσιο συμφέρον και την προστασία του περιβάλλοντος. Με αυτό το τρόπο η πρόταση προσδοκά να κτίσει συμμαχίες με τους «παλιούς» για να λιώσουμε όλοι μαζί τους «νέους» στον μύλο της πρακτικής άσκησης. Βεβαία στο τέλος, ούτε οι περισσότεροι παλιοί θα τη γλιτώσουν καθώς θα αποκλείονται σταδιακά από τομείς επαγγελματικής δραστηριότητας που απορρέουν από την επιστημονική τους κατάρτιση, όπως γίνεται ήδη με τις ενεργειακές επιθεωρήσεις !

Σύμφωνα με τη πρόταση η απόδοση δικαιωμάτων για τους υφιστάμενους μηχανικούς θα γίνεται σύμφωνα με τον Πίνακα 2. Ως αρμόδιος φορέας του κλάδου **θα αντισταθούμε στον πειρασμό να προβούμε σε επισημάνσεις και διορθώσεις επί του πίνακα διότι δεν θα θέλαμε με αυτό το τρόπο να νομιμοποιήσουμε την συνολική λογική της ομάδας εργασίας.** Θα σχολιάσουμε μόνο ότι είναι πολύ λογικό οι αρχιτέκτονες να μην μπορούν να ασκούν Πολεοδομία (δεν θα σχολιάσουμε το ποιοι μπορούν)! Επίσης καινοτόμο και πολύ «Ευρωπαϊκό» το να εκπνέει ο οποιοσδήποτε μη ειδικός, ειδικές αρχιτεκτονικές μελέτες (αποκαταστάσεις διατηρητέων κ.α. και διαμορφώσεις περιβάλλοντος χώρου)!

Σε σχέση με την προτεινόμενη ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε., είναι προφανής η αναντιστοιχία με τις προβλέψεις του ΠΔ38/2010 καθότι **προβλέπεται σαφώς η παραβίαση της αναγκαιότητας της αρχιτεκτονικής εκπαίδευσης για την άσκηση του επαγγέλματος.** Ολοκληρωτικά δε οι σπουδές και το δίπλωμα μηχανικού - αρχιτέκτονα εκφυλίζονται σε εργαλείο καθορισμού του χρόνου της υποχρεωτικής άσκησης.

Τα όσα προβλέπονται για την τεκμηρίωση της προαπαιτούμενης εμπειρίας μέσω της φορολογίας εισοδήματος, σε μία οικονομία που ευνοεί την μαύρη εργασία με κάθε τρόπο, προδιαθέτουν για το ότι η διαδικασία γρήγορα θα εξελιχθεί σε μηχανισμό επαγγελματικής καθήλωσης των πτυχιούχων. Η επιτροπή φαίνεται να αγνοεί ότι, ειδικά σε περιβάλλον ύφεσης, για την μεγάλη πλειοψηφία η μαύρη εργασία δεν είναι μέσω πλουτισμού αλλά επιβίωσης. Ο μόνος τρόπος για να χρηματοδοτηθεί με φορολογικά διαφανή τρόπο η υποχρεωτική άσκηση θα είναι με την απορρόφηση κονδυλίων (δηλαδή πόρων από όλη την κοινωνία) για επιδότηση της εργασίας. Όχι ιδιαίτερα πρωτοπόρα πρόταση από τους επικριτές του κρατικού παρεμβατισμού και της επιδοματικής πολιτικής.

Τα όσα προβλέπονται για την έγκυρη, αξιόπιστη, αδιάβλητη εξεταστική διαδικασία που θα σχεδιαστεί από το Τ.Ε.Ε., σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια και τα αρμόδια Υπουργεία δείχνουν την ελαφρότητα της προσέγγισης για ένα τόσο σπουδαίο ζήτημα. Τα Πανεπιστήμια βρήκαν ήδη ικανούς τους απόφοιτους. Τα δε υπουργεία απλώς θα νοθεύουν την επιστημονική τεκμηρίωση της όλης διαδικασίας με κριτήρια που άπτονται πολιτικών επιλογών.

Συνολικά η πρόταση εν τέλει διακρίνεται από μία απόλυτα ιδεοληπτική προσέγγιση υπέρ των λύσεων που προσφέρει η αγορά σε πάσα νόσο. Συγκεκριμένα η αγορά των κέντρων κατάρτισης και πιστοποίησης έρχεται να αντικαταστήσει τα -σκοπίμως απαξιωμένα από την πολιτεία- Πολυτεχνεία . Επιφυλάσσει δε για το ίδιο το ΤΕΕ μια γωνιακή θέση σε αυτή την αγορά προκειμένου να επιβιώσει ως μηχανισμός έξω από τις ανάγκες των μελών του και τις κοινωνίας.

Δεν πατάει σε καμία επιστημονική ή άλλου είδους τεκμηρίωση για την κατάργηση των σπουδών και του Διπλώματος Πολυτεχνείου ως αναγκαίο εφόδιο για την άσκηση του επαγγέλματος. Ως προς το αν το Δίπλωμα από μόνο του είναι ικανό εφόδιο για τον κάτοχό του ώστε παράσχει υψηλού επιπέδου αρχιτεκτονικές υπηρεσίες προς την κοινωνία, δεν μπαίνει σε κανένα προβληματισμό. Δεν εξετάζει πχ ζητήματα μεγέθους ή σπουδαιότητας έργου στα οποία με μία κλιμάκωση θα έχει αυτός πρόσβαση. Απεναντίας ισοπεδώνει προς τα κάτω τον απόφοιτο αρχιτέκτονα καθιστώντας τον (για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα) φθηνό εργατικό δυναμικό κάποιων «παλιών» μηχανικών όλων των ειδικοτήτων, με πιθανόν ανύπαρκτες δεξιότητες αλλά με δικαίωμα υπογραφής.

Για όλους τους παραπάνω λόγους **ο ΣΑΘ θεωρεί ότι το πόνημα της ομάδας εργασίας του ΤΕΕ-ΤΚΜ δεν αποτελεί βάση για συζήτηση**. Ζητούμε από την ηγεσία του ΤΕΕ-ΤΚΜ να μην προωθήσει το συγκεκριμένο κείμενο καθότι δεν συμβάλλει σε μια ομαλή εξέλιξη επί του θέματος.

Ο κλάδος των Αρχιτεκτόνων έχει κατ' εξακολούθηση τοποθετηθεί εγγράφως στους αρμόδιους φορείς επί του θέματος, που αφορά στα επαγγελματικά δικαιώματα των αρχιτεκτόνων, έχει συμμετάσχει ανελλιπώς σε κάθε συνάντηση στην οποία έχει προσκληθεί με αντικείμενο την αρχιτεκτονική δραστηριότητα και τον εξ' ορθολογισμό των αποκλειστικών επαγγελματικών δικαιωμάτων των μηχανικών.

Μέσω του ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ συμμετέχουμε στο διάλογο με τους υπόλοιπους πανελλήνιους συλλόγους των μηχανικών, στοχεύοντας στην επεξεργασία και την επιστημονική τεκμηρίωση των θέσεων που θα προκύψουν από τη συνέργεια των επιμέρους ειδικοτήτων. Η συνέργεια των συλλόγων θα αποδώσει τους βασικούς άξονες του πλαισίου και των ΠΔ, που πρέπει να διαμορφώσει το ΤΕΕ για την άσκηση του επαγγέλματος του Μηχανικού. Η διεπιστημονική αυτή μελέτη/συμφωνία στο θέμα των νομοθετικά ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων είναι απαραίτητη, ώστε οι λύσεις να είναι διαρκείς και σταθερές, να υπηρετούν τις αρχές της συνταγματικής τάξης και να μην θέτουν σε κίνδυνο το δημόσιο συμφέρον, την επιστημονική εγκυρότητα και την αξιοπρέπεια κατά την άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού.

Τα παραπάνω διασφαλίζονται εφ' όσον όλοι οι κλάδοι επιδείξουμε την ωριμότητα να παραιτηθούμε από δικαιώματα που δεν έχουν κανένα αντίκρισμα στην επιστημονική επάρκεια όπως αυτή τεκμηριώνεται από τις σπουδές πανεπιστημιακού επιπέδου. Ως ΣΑΘ δηλώνουμε ότι θα είμαστε οι πρώτοι που θα το κάνουμε.

Με εκτίμηση

ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Δ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Σ. ΤΣΕΛΕΠΙΔΗΣ